

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL ATSISAKYMO PRADĖTI TYRIMĄ DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS SPRENDIMŲ DĖL LEIDIMŲ NAUDOTI RADIO DAŽNIUS SKYRIMO ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS

2015 m. spalio 20 d. Nr. 1S-111/2015

Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2015 m. spalio 20 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl atsisakymo pradėti tyrimą dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) sprendimų dėl leidimų naudoti radijo dažnius skyrimo atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(2) Konkurencijos taryba 2015 m. liepos 30 d. gavo uždarnosios akcinės bendrovės „Bitė Lietuva“ (kodas 110688998, registracijos adresas Žemaitės g. 15, Vilnius, toliau – Pareiškėja) pareiškimą. Pareiškėja nurodė, kad Tarnyba, priimdama teisės aktus ir kitus sprendimus dėl leidimų naudoti radijo dažnius viešojo judriojo ryšio paslaugų teikimui skyrimo, teikia privilegijas akcinei bendrovei Lietuvos radijo ir televizijos centrai (kodas 120505210, registracijos adresas Sausio 13-osios g. 10, Vilnius, toliau – LRTC).

(3) Pareiškimu prašoma pradėti tyrimą dėl Tarnybos priimtų teisės aktų, susijusių su leidimo naudoti radijo dažnius iš 2300-2400 MHz juostos skyrimu LRTC bei žymiai mažesnės kainos už leidimą naudoti radijo dažnius iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos sumokėjimu, kaip suteikiančių privilegijas LRTC ir diskriminuojančių kitus rinkos dalyvius.

(4) Iš Pareiškimo turinio matyti, kad Pareiškėja skundžia šiuos Tarnybos priimtus teisės aktus:

(a) Tarnybos direktoriaus 2014 m. birželio 27 d. įsakymą Nr. 1V-890 „Dėl radijo dažnių (kanalų) iš 2310-2390 MHz radijo dažnių juostos skyrimo AB Lietuvos radijo ir televizijos centrai“ (toliau – Įsakymas dėl 2310-2390 MHz radijo dažnių juostos skyrimo LRTC);

(b) Tarnybos direktoriaus 2014 m. liepos 11 d. įsakymą Nr. 1V-949 „Dėl aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 2560-2570 MHz ir 2680-2690 MHz suporuotos radijo dažnių juostos ir 2570-2620 MHz radijo dažnių juostos laimėtojo patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas dėl LRTC paskelbimo 2560-2690 MHz radijo dažnių juostos aukciono laimėtoju).

(5) Pareiškėja nurodo, kad Tarnyba yra išdavusi leidimą LRTC veikti 2300-2400 MHz radijo dažnių juostoje (skundžiamas Įsakymas dėl 2310-2390 MHz radijo dažnių juostos skyrimo LRTC) ir leidimą veikti 2500-2690 MHz radijo dažnių juostoje. Tačiau kitiems ūkio subjektams, teikiantiems viešojo judriojo telefono ryšio paslaugas, yra apribota galimybė turėti leidimus abiejose dažnių juostose (gali turėti pasirinktinai tik vienoje iš jų). Pareiškėja pažymi, kad kuo daugiau radijo dažnių juostų turi viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjas, tuo geresnę paslaugų kokybę jis gali pasiūlyti vartotojams (didesnį duomenų perdavimo greitį).

(6) Nustatyta, kad leidimai ūkio subjektams veikti 2300-2400 MHz dažnių juostoje išduodami vadovaujantis Radijo ryšio plėtros 2300-2400 MHz radijo dažnių juostoje planu, patvirtintu Tarnybos direktoriaus 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1V-1294 „Dėl Radijo ryšio

plėtros 2300–2400 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo“ (toliau – Plėtros 2300-2400 MHz radijo dažnių juostoje planas).

(7) Plėtros 2300-2400 MHz radijo dažnių juostoje plano 9 punktą nurodo, jog „Tarnyba, siekdama užtikrinti viešųjų ryšių tinklų ir viešųjų elektroninių ryšių paslaugų tarpusavio veiksmingos konkurencijos skatinimą, ūkio subjektui (įskaitant visus jį sudarančius asmenis), kuriam yra išduotas leidimas naudoti radijo dažnius iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos, suteiks teisę naudoti radijo dažnius iš 2300-2400 MHz radijo dažnių juostos, jeigu šis subjektas atsisakys jam išduoto leidimo naudoti radijo dažnius iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos“.

(8) Nustatyta, kad 2014 m. gegužės 14 d. Tarnyba paskelbė apie gautą LRTC prašymą skirti radijo dažnius iš 2300-2400 MHz radijo dažnių juostos ir nustatė vieno mėnesio terminą kitiems subjektams pateikti paraiškas skirti šį dažnį¹.

(9) Tarnybos teigimu², viešo konsultavimosi dėl LRTC paraiškos skirti radijo dažnius iš 2300-2400 MHz radijo dažnių juostos metu joks kitas ūkio subjektas nepateikė paraiškos skirti nurodytus radijo dažnius. Pareiškėja pažymėjo, jog turimų leidimų naudoti radijo dažnius iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos atsisakymas, kaip to reikalauja Plėtros 2300-2400 MHz radijo dažnių juostoje plano 9 punktą, būtų reiškęs milžiniškus ir nepagrįstus nuostolius; pažymėjo, kad, apytiksliais skaičiavimais, investicijos į infrastruktūrą prieigos tinklo sukūrimui penkiuose pagrindiniuose miestuose kainuoja apie 5-6 milijonus eurų. Savo ruožtu Tarnyba atkreipė dėmesį³, kad, 2014 m. birželio 30 d. duomenimis, tik vienas leidimo turėtojas (UAB „TELE2“) buvo įregistravęs Tarnyboje 20 bazinių stočių, veikiančių 2500-2690 MHz radijo dažnių juostoje, o kiti du (uždaroji akcinė bendrovė „OMNITEL“ ir Pareiškėja) nebuvo įregistravę nei vienos tokios bazinės stoties. Papildomai pažymėjo⁴, kad leidimai naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos minėtiems trims ūkio subjektams buvo suteikti 2012 m., tačiau, 2015 m. birželio 30 d. duomenimis, šioje radijo dažnių juostoje atitinkamų leidimų turėtojai buvo registravę tik 0,6 proc. visų registruotų bazinių stočių (55 iš 9416).

(10) Pareiškėjos nuomone, Įsakymas dėl 2310-2390 MHz radijo dažnių juostos skyrimo LRTC privilegijuoja LRTC, nes pastarajam nereikėjo atsisakyti leidimo naudoti radijo dažnius iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos, kad galėtų gauti leidimą naudoti radijo dažnius iš 2300-2400 MHz radijo dažnių juostos. Tarnybos teigimu⁵, tada, kai LRTC buvo išduotas leidimas naudoti radijo dažnius iš 2300-2400 MHz radijo dažnių juostos, LRTC buvo dalyvavęs aukcione dėl radijo dažnių iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos, tačiau neturėjo leidimo naudoti minėtus radijo dažnius, tad Tarnyba neturėjo pagrindo atsisakyti LRTC skirti radijo dažnius iš 2300-2400 MHz radijo dažnių juostos motyvuodama neatitikimu Plėtros 2300-2400 MHz radijo dažnių juostoje plano 9 punktui.

(11) Nustatyta, kad 2014 m. kovo 14 d. buvo paskelbtos aukciono 2500-2690 MHz radijo dažnių juostoje sąlygos⁶; 2014 m. birželio 6 d. įvyko aukcionas dėl leidimo naudoti radijo dažnius iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos (vienintelis dalyvis – LRTC). 2014 m. liepos 11 d. Tarnybos komisijai 50 000 Lt LRTC kainos pasiūlymą pripažinus didžiausiu, priimtas Pareiškėjos skundžiamas

¹ Tarnybos direktoriaus 2014 m. gegužės 14 d. įsakymas Nr. 1V-713 „Dėl paskelbimo apie gautą paraišką skirti radijo dažnius (kanalus)“.

² Tarnybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. raštas Nr. (31.16) 1B-2654 „Dėl informacijos pateikimo“ („Dėl leidimo naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 2310-2390 MHz radijo dažnių juostos išdavimo“).

³ Ten pat („Dėl kitų ūkio subjektų galimybių gauti leidimą naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 2310-2390 MHz radijo dažnių juostos, neatsisakant leidimo naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos“).

⁴ Tarnybos 2015 m. spalio 15 d. raštas Nr. (10.5) 1B-3214 „Dėl papildomos informacijos pateikimo“.

⁵ Tarnybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. raštas Nr. (31.16) 1B-2654 „Dėl informacijos pateikimo“ („Dėl galimybės LRTC įgyti leidimus naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 2500-2690 MHz ir 2310-2390 MHz radijo dažnių juostų“).

⁶ Tarnybos direktoriaus 2014 m. kovo 14 d. įsakymas Nr. 1V-389 „Dėl Aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 2560-2570 MHz ir 2680-2690 MHz suporuotos radijo dažnių juostos ir 2570-2620 MHz radijo dažnių juostos sąlygų aprašo patvirtinimo“.

Įsakymas dėl LRRTC paskelbimo 2560-2690 MHz radijo dažnių juostos aukciono laimėtoju. 2014 m. rugpjūčio 21 d. 2500-2690 MHz radijo dažniai skirti LRRTC⁷.

(12) Pareiškėja pažymėjo, kad leidimą veikti 2500-2690 MHz radijo dažnių juostoje gavo viešo konkurso būdu, sumokėjusi 500 000 Lt įmoką, tuo tarpu LRRTC leidimą gavo aukciono būdu ir turėjo galimybę pasinaudoti pradine aukciono kaina (kitų aukciono dalyvių nebuvo), ir leidimą veikti 2500-2690 MHz radijo dažnių juostoje gavo už 50 000 Lt.

(13) Tarnyba pažymėjo⁸, kad radijo dažnių iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos naudojimas nustatytas 2008 m. birželio 13 d. Europos Komisijos sprendimu 2008/477/EB dėl 2500-2690 MHz dažnių juostos suderinimo antžeminėmis sistemomis, kuriomis Bendrijoje galima teikti elektroninių ryšių paslaugas. Dėl to, Tarnyba, vadovaudamasi Radijo dažnių (kanalų) skyrimo taisyklių, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2005 m. spalio 6 d. įsakymo Nr. 1V-854 „Dėl Radijo dažnių (kanalų) skyrimo taisyklių patvirtinimo“⁹, 15 punktu, elektroninių išteklių skyrimą iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos nuo 2013 m. gegužės 12 d. gali vykdyti tik aukciono būdu.

(14) Pareiškėja taip pat nurodė, kad visos Lietuvos teritorijos padengimui viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjai tam pačiam tinklo ryšiui (GSM, UMTS ir LTE) naudoja du radijo dažnius: aukštesnį dažnį (1800 MHz, 2100 MHz ir 2600 MHz) miestuose ir žemesnį dažnį (800 MHz) – kitose vietovėse; 900 MHz radijo dažnis naudojamas tiek miestuose, tiek kitose vietovėse, tai pagrindinis radijo ryšys, palaikantis 2G technologiją. Paaiškino, kad kuo žemesnis yra dažnis (pavyzdžiui, 800 MHz ir 900 MHz), tuo didesnė yra jo skvarba, be to, jis atsparesnis trikdžiams; atitinkamai, kuo didesnė skvarba, tuo mažesni yra įrangos kaštai, kadangi tam pačiam teritorijos padengimui reikalingas mažesnis bazinių stočių skaičius.

(15) Tarnyba, nurodydama, kad viešojo judriojo telefono ryšio paslaugoms teikti taip pat naudojamas 2300 MHz dažnis, jo atžvilgiu pažymėjo¹⁰, kad šio dažnio naudojimas nėra harmonizuotas Europos Sąjungos mastu. Be to, nurodė, jog Įsakymo dėl 2310-2390 MHz radijo dažnių juostos skyrimo LRRTC 1.1 papunkčiu yra nustatyta sąlyga, kad Tarnyba, gavusi Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos ar jos paskirtos institucijos prašymą, gali skirti radijo dažnius (kanalus) iš 2310-2320 MHz ir 2380-2390 MHz radijo dažnių juostų veiklai, susijusiai su valstybės gynyba; tokiu atveju Tarnybos iš anksto nustatytu laiku leidimo turėtojas (LRRTC) turėtų nutraukti prieigos tinklo radijo ryšio stočių veiklą nustatytoje teritorijoje.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(16) Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 dalis viešojo administravimo subjektams nustato pareigą užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę, įgyvendinant pavestus uždavinius, susijusius su ūkinės veiklos reguliavimu. To paties straipsnio 2 dalis nurodo, kad valstybės valdymo ir savivaldos institucijoms draudžiama priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes ir dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus.

(17) Konkurencijos taryba 2012 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. 1S-89 patvirtino savo veiklos prioritetą – atlikti tyrimus ar kitaip įsikišti į rinkos veikimą, jei toks įsikišimas galėtų reikšmingai prisidėti prie veiksmingos konkurencijos apsaugos ir taip užtikrinti kuo didesnę vartotojų gerovę. Tuo pačiu nutarimu patvirtintame Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto įgyvendinimo principų apraše

⁷ Tarnybos direktoriaus 2014 m. rugpjūčio 21 d. įsakymas Nr. 1V-1084 „Dėl radijo dažnių (kanalų) iš 2560-2570 MHz ir 2680-2690 MHz suporuotos radijo dažnių juostos ir 2570-2620 MHz radijo dažnių juostos skyrimo AB Lietuvos radijo ir televizijos centrui“.

⁸ Tarnybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. raštas Nr. (31.16) 1B-2654 „Dėl informacijos pateikimo“ („Dėl leidimo naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos išdavimo“).

⁹ Pakeistas Tarnybos direktoriaus 2013 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. 1V-728 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. spalio 6 d. įsakymo Nr. 1V-854 „Dėl radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

¹⁰ Tarnybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. raštas Nr. (31.16) 1B-2654 „Dėl informacijos pateikimo“; 2015 m. spalio 15 d. raštas Nr. (10.5) 1B-3214 „Dėl papildomos informacijos pateikimo“.

(toliau – Aprašas) buvo įtvirtinti principai, kuriais vadovaujantis Konkurencijos taryba priima sprendimus dėl tam tikro tyrimo tikslingumo ir apimties. Vertinant, ar tyrimas atitinka veiklos prioritetą, vadovaujama Apraše nustatytais tyrimo įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei, strateginės reikšmės bei racionalaus išteklių naudojimo principais. Kaip nurodyta Aprašo 5 punkte, nė vienas iš šių principų neturi iš anksto nustatytos lemiamos įtakos Konkurencijos tarybos sprendimui dėl konkretaus tyrimo atlikimo, tačiau Konkurencijos tarybai gali pakakti įvertinti tyrimą pagal vieną iš principų, kad galėtų priimti sprendimą dėl tyrimo tikslingumo.

(18) Vertinant Pareiškėjos prašymą pradėti tyrimą dėl Tarnybos priimtų teisės aktų, susijusių su leidimo naudoti radijo dažnius iš 2300-2400 MHz juostos skyrimu LRTC bei žymiai mažesnės kainos už leidimą naudoti radijo dažnius iš 2500-2690 MHz radijo dažnių juostos sumokėjimu, bei šio prašymo atitiktą Konkurencijos tarybos veiklos prioritetui, atsižvelgtina į Aprašo 8.1 punkte įtvirtintą įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei principą ir 8.3 punkte įtvirtintą racionalaus išteklių naudojimo principą. Vadovaujantis Aprašo 10 punktu, paprastai didžiausią neigiamą įtaką veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei gali daryti galimi pažeidimai, pasireiškiantys viešojo administravimo subjektų veiksmais, kuriais, be kita ko, tiesiogiai apribojamos ūkio subjektų galimybės veikti atitinkamoje rinkoje ją uždariant, stumiant iš jos ar ją pasidalinant, ir kuriais tiesiogiai daroma įtaka reikšmingai daliai Lietuvoje veikiančių ūkio subjektų ar vartotojų. Aprašo 14 punkte teigiama, kad, vadovaudamasi racionalaus išteklių naudojimo principu, Konkurencijos taryba sieks atlikti tyrimus, kuriems reikalingi Konkurencijos tarybos ištekliai būtų proporcingi tikėtiniems tyrimų rezultatams.

(19) Analizuojant Pareiškėjos išdėstytas aplinkybes įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei bei racionalaus išteklių naudojimo principų kontekste, pažymėtina, kad Pareiškėjos skundžiami Tarnybos teisės aktai (Įsakymas dėl 2310-2390 MHz radijo dažnių juostos skyrimo LRTC ir Įsakymas dėl LRTC paskelbimo 2560-2690 MHz radijo dažnių juostos aukciono laimėtoju) yra susiję su teisės naudoti radijo dažnius iš dviejų radijo dažnių juostų suteikimo aplinkybėmis. Kaip matyti iš Pareiškėjos ir Tarnybos pateiktos informacijos (šio nutarimo (14) ir (15) pastraipos), minėtos radijo dažnių juostos sudaro tik dalį toms pačioms viešojo judriojo telefono ryšio paslaugoms teikti naudojamų radijo dažnių. Be to, kaip nustatyta pareiškimo nagrinėjimo metu, 2500-2690 MHz radijo dažnių juosta nėra plačiai naudojama paslaugoms teikti: 2015 m. birželio 30 d. duomenimis, šioje radijo dažnių juostoje kiti, be LRTC, leidimų turėtojai buvo registravę tik 0,6 proc. visų registruotų bazinių stočių. Papildomai pažymėtina, kad 2300-2400 MHz radijo dažnių juostos panaudojimas viešojo judriojo telefono ryšio paslaugoms teikti yra ribotas, atsižvelgiant į tai, kad šio dažnio naudojimas nėra harmonizuotas Europos Sąjungos mastu, taip pat į įpareigojimą nutraukti paslaugų teikimą tuo atveju, jei Krašto apsaugos ministerija ar jos paskirta institucija kreiptųsi dėl radijo dažnių (kanalų) skyrimo veiklai, susijusiai su valstybės gynyba.

(20) Atitinkamai darytina išvada, kad Pareiškėjos skundžiami Tarnybos teisės aktai nedaro esminės įtakos Pareiškėjos ar kitų viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų galimybėms veikti rinkoje. Atsižvelgiant į tai, Įsakymo dėl 2310-2390 MHz radijo dažnių juostos skyrimo LRTC ir Įsakymo dėl LRTC paskelbimo 2560-2690 MHz radijo dažnių juostos aukciono laimėtoju tyrimas neturėtų reikšmingos įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei, o tokiam tyrimui reikalingi Konkurencijos tarybos ištekliai būtų neproporcingi tikėtiniems rezultatams.

(21) Įvertinus šias aplinkybes, konstatuotina, kad Pareiškėjos nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto ir sudaro pagrindą atsisakyti pradėti tyrimą, kaip numatyta Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkte.

(22) Pažymėtina, kad, kaip nurodyta Aprašo 6 punkte, Konkurencijos tarybos sprendimas atsisakyti pradėti tyrimą dėl to, kad jis neatitinka veiklos prioriteto, nereiškia, kad viešojo administravimo subjekto sprendimai negali pažeisti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimų.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Atsisakyti pradėti tyrimą dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos sprendimų dėl leidimų naudoti radijo dažnius skyrimo atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

Nutarimas per 20 dienų nuo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Pirmininko pavaduotojas, pavaduojantis
pirmininką

Elonas Šatas